

DHO - Opgavehæfte

Dansk-historieopgaven i 1.g

Udarbejdet af:

**Lars Tølbøll Pedersen
& Charlotte Hauberg**

Indholdsfortegnelse

I. Hæftets formål	4
II. Opgavens karakter	4
III. Fagenes retorik	5
IV. Formelle retningslinjer og opgavens overordnede struktur	6
V. Taksonomiske niveauer	8
V.1. Redegørelse	8
V.2. Analyse.....	9
V.3. Diskussion/Vurdering	10
VI. Citationsteknik, henvisninger og noter	10
VI.1. Citater	10
VI.2 Henvisninger og noter	11
VII. Mundtlig evaluering.....	14
VIII. Eksempler på hvordan forskellige materialer skal anføres i litteraturlisten og som henvisninger i fodnoter.....	15
IX Tjeklister – formalia og faglighed.....	17
X. Litteraturliste	18
Bilag.....	19

I. Hæftets formål

I gymnasiet skal man skrive en del store opgaver. Én af dem er dansk-historieopgaven, som skal skrives i 1.g.

Hensigten med dansk-historieopgaven er, at man skal lære at skrive opgaver, at man skal lære noget fagligt, og at man skal lære at bruge faglige metoder. Desuden skal man lære en række formelle færdigheder; man skal kunne citere, henvise, lave litteraturliste osv. Det er disse færdigheder, dette hæfte drejer sig om.

II. Opgavens karakter

Det er vigtigt, at man lærer at skrive opgaver, blandt andet fordi næsten alle får brug for det i senere uddannelsesforløb. Derfor er opgaveskrivningen et led i den studieforberevende del af gymnasieuddannelsen.

Alle har skrevet opgaver i folkeskolen, men netop gymnasiets studieforberevende formål adskiller folkeskolens og de videregående uddannelsers opgaveskrivning. Derfor er der nogle ting, man skal mærke sig. I gymnasiet skal man ikke skrive om sin egen arbejdsproces, altså ikke noget med "det har været svært at skrive opgaven, men jeg mener, at jeg har klaret det tilfredsstillende". Man må heller ikke takke nogen. Det ser man nogle gange i forordet til en bog, men det er ikke velset i opgaver, uanset om opgaven "ikke var blevet til uden hjælp og støtte fra mor".

Det er vigtigt at have et solidt grundlag for det, man skriver. Det vil sige, at man i de fleste tilfælde arbejder ud fra skriftligt materiale, men også illustrationer, film, tabeller med mere kan inddrages og behandles i opgaven.

De fleste vil gerne udtrykke meninger om emnet, men man skal ikke skrive noget om sine følelser; det er irrelevant for en opgave om fx slavehandel, at man synes, det er synd for slaverne.

III. Fagenes retorik

De større skriftlige opgaver skal skrives i et klart sprog. Lange og knudrede sætninger virker meningsforstyrrende, og man bør derfor skrive i kortere sætninger med et præcist ordvalg.

I skemaet nedenfor er der en oversigt over nogle forhold om fagenes retorik, som man skal være opmærksom på, når man skriver en dansk-historieopgave.

Substantiver	<ul style="list-style-type: none">• Brug fagterminologi.• Man må ikke bruge fornavn om forfattere/skribenter. Brug hele navnet, efternavn eller forkortelse
Verber	<ul style="list-style-type: none">• Når man i dansk skriver om fiktion, skriver man i præsens eller perfektum. Fx: <i>Eventyret handler om en ælling, der går meget ondt igennem, men bliver lykkelig til sidst.</i> Præsensformerne skal opfattes som en slags "altid". H.C. Andersens eventyr "Den grimme ælling" <u>handler</u> om en ælling, der <u>ser</u> anderledes ud. I andegården <u>opfattes</u> den som styg og <u>bliver kanøflet</u>. Hvis I refererer en fiktionstekst i præteritum, lyder det som om I forveksler fiktion og virkelighed, og det er en alvorlig fejl.• Man skriver også i præsens, når man skriver om andre tekster eller præsenterer nogle forfatteres synspunkter. Fx: <i>Artiklen beskriver forholdene i Egypten...</i>, eller <i>Rudi Thomsen påpeger i sin fremstilling...</i>• Angående faktiske begivenheder skriver man i præteritum. <i>Den fortidige virkelighed</i> opfattes i denne sammenhæng som faktiske begivenheder. Fx: <i>Folketinget behandlede et forslag</i>, og <i>H.C. Andersen rejste flere gange...</i>• Man skal undgå passiv vendinger, hvis det er muligt.
Adjektiver	<ul style="list-style-type: none">• Man skal overveje anvendelsen af stærke og farvede adjektiver. I fremstillingen og dokumentationen af sagen er det hensigtsmæssigt at anvende et neutralt sprog.
Pronomener	<ul style="list-style-type: none">• Det skal altid fremgå klart, hvem der gør hvad, og hvem der mener hvad. Det er ikke tilladt at bruge <u>du</u> i stedet for man.• I historieopgaver er det vigtigt, at man præciserer hvis synspunkter på den historiske virkelighed, man præsenterer. Vær derfor forsigtig med at anvende <u>man</u> i historieopgaver.• Det er i orden at bruge <u>jeg</u>, hvis man udtrykker en vurdering eller fortolkning. Fx: <i>Jeg opfatter solen som et symbol på...</i> og <i>Jeg er enig med Rudi Thomsen i opfattelsen af romernes motiver...</i>• Man må ikke bruge <u>vi</u>, hverken om "læreren og jeg" eller om personers forhold til tekster, fx er det forbudt at skrive: <i>Vores eventyr handler om...</i>
Sammenhæng	<ul style="list-style-type: none">• Sammenhæng både mellem ord, sætninger og afsnit er vigtig. Brug fx: altså, derfor, til trods for, derimod, hvorefter o.l.

IV. Formelle retningslinjer og opgavens overordnede struktur

Omfang: Hvis du skriver opgaven alene, skal den som minimum have et omfang på 5 normalsider og maksimalt 8 normalsider. Skriver du i en gruppe på 2, skal opgaven fylde 9-12 normalsider, hvor hver elev i gruppen hæfter for minimum 3 sider, der indeholder både dansk- og historiefaglige elementer. I optællingen af opgavens antal normalsider skal indholdsfortegnelse, illustrationer, henvisninger/noter, litteraturliste og bilag ikke medtælles. En normalside er en A4 side med 2.400 anslag. Brug ordtællefunktionen i Word. Med undtagelse af *titelbladet* (se nedenfor) anføres der sidetal på alle sider i opgaven.

Arbejdsform: Opgaven udarbejdes individuelt eller i grupper på 2.

Opgavernes overordnede struktur:

- a) **Forside/titelblad:** Indeholder opgavens **titel**, der skal være i overensstemmelse med indholdet, elevens **navn** og **klasse** samt anførelse af opgavens **omfang** i normalsider, fx *Omfang: 12.550 tegn/5,2 normalsider.*
- b) **Indholdsfortegnelse:** Alle afsnit og eventuelle underafsnit opstilles med henvisning til, på hvilken side i opgaven afsnittene findes. Teksten skal stå til venstre og sidetallet til højre. Det skal være de samme titler/overskrifter, der bruges i indholdsfortegnelsen og i opgaven. Fx:
Indledning	s. 3
Arbejdernes vilkår	s. 4
Arbejdernes organisering	s. 5
	s. 5
	s. 6
Konklusion	s. 8
Litteraturliste	s. 9
Bilag	s. 10
- c) **Indledning:** Kort introduktion til og præsentation af opgavens problemstilling(er); det vil sige de spørgsmål, som opgaven forsøger at besvare. Indledningen kan også indeholde en præsentation af opgavens disponering samt en præsentation af emnemæssige afgrænsninger fx i forhold til tid og sted. Indledningen skal også indeholde en præsentation af det væsentligste materialegrundlag for opgaven.
- d) **Hovedafsnit:** Hovedafsnit vil sige de *redegørende, analyserende og diskuterende & vurderende* afsnit (se s. 8 ff.), hvori opgavens emne behandles. Hovedafsnittene inddeles i kapitler og eventuelt underafsnit. De enkelte større afsnit kan afrundes med en kort sammenfatning af afsnittets hovedpointe(r), så sammenhængen mellem afsnittet og opgavens fokus klart fremgår.

- e) **Konklusion.** Her understreges de faglige resultater, der er nået igennem udarbejdelsen af opgaven. Sørg altid for, at der er overensstemmelse mellem det, der sættes spørgsmålstejn ved i indledningen og det, der svares på i konklusionen. I konklusionen må der ikke inddrages helt nye momenter eller synspunkter; konklusionen må dog gerne sætte opgavens indhold ind i et større perspektiv, fx ind i en aktuel sammenhæng.
- f) **Litteraturliste:** Opstilles alfabetisk efter forfatterens efternavne. Hvis der ikke er anført en forfatter eller redaktør, alfabetiseres materialet efter dets titel. Titlerne forsynes også med oplysninger om forlag/trykkested og udgivelsesår. Hvis der ikke er anført udgivelsesår, noteres: "u.å.", der betyder uden år. Kun det materiale, der er henvisninger til i opgaven, anføres i litteraturlisten.

Eksempel:

- Bender, Johan & Hans-Kurt Gade (1989): *Stormagtspolitikken 1945-1982 belyst ved kilder*, Munksgaard
- Bryld, Carl-Johan (2010): *Verden før 1914 - i dansk perspektiv*, System
- Ditlevsen, Tove (1948): "Tårer", i: *Noveller*, Gyldendal
- Hansen, Ib Fischer (1981): *Litteraturhåndbogen*, Gyldendal
- Jørgensen, Per Willemoes (1974): *De store opdagelser*, Gyldendal
- Vandborg, Lise (2011): "Dette burde skrives i nutid af Helle Helle", *Litteratursiden*, <https://litteratursiden.dk/anmeldelser/dette-burde-skrives-i-nutid-af-helle-helle>, (besøgt d. 10/4 2018)

Materiale fra Internettet: Artikler mm. anføres på samme måde som papirudgaver og afsluttes med angivelse af webadressen samt dato for anvendelse.

Vær opmærksom på, at der i opgaven ikke må henvises til oplysninger fra de elektroniske leksika **Wikipedia** og **leksikon.org**.

I **historie**opgaver skelnes der i litteraturlisten **ikke** mellem kilder og fremstillinger.

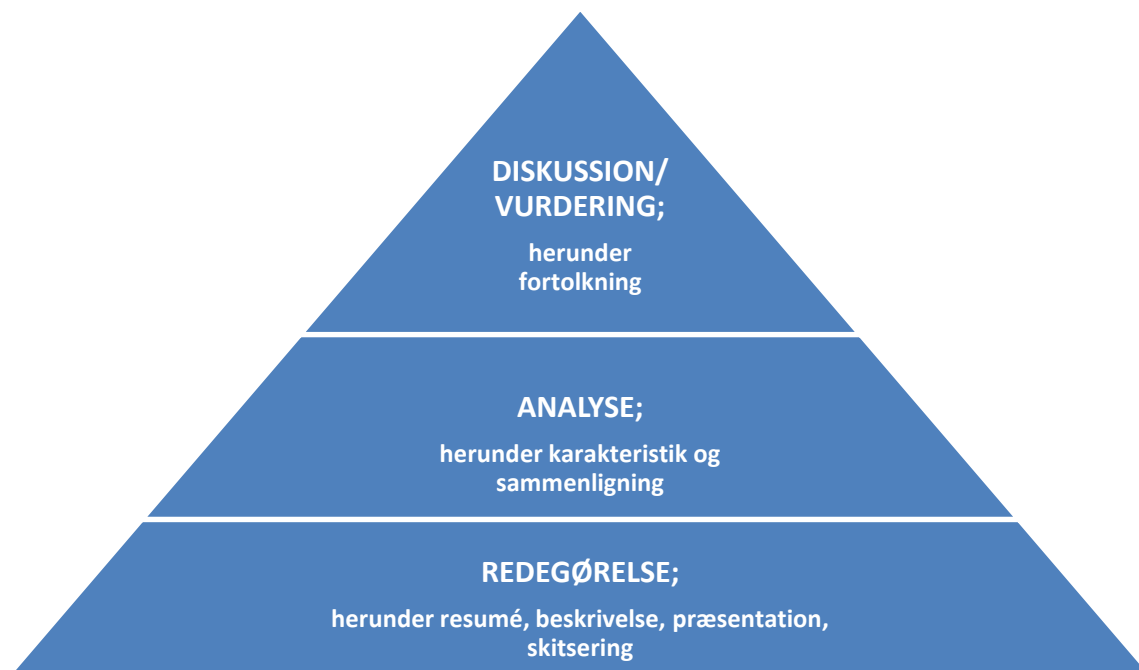
I **dansk**opgaver kan det i nogle sammenhænge være relevant at skrive en liste over henholdsvis primær- og sekundærlitteratur.

På side 15-16 i hæftet er der en oversigt over, hvordan forskellige materialetyper som fx podcast, spillefilm og TV-fakta program anføres i litteraturlisten

- g) Eventuelle **bilag**. Bilag kan fx være kort, tabeller, boganmeldelser og kildetekster, der har haft stor betydning for opgaven. Der skal altid refereres til de vedlagte bilag i opgaveteksten.

V. Taksonomiske niveauer

I opgaven skal der indgå forskellige *taksonomiske niveauer*. De enkelte niveauer udgør dels en enhed i opgaven, dels fundamentet for at bevæge sig videre til det næste niveau. De enkelte niveauer kan illustreres således:

Opgaven skal indledes i pyramidens nederste del. Opgaver, der kun bevæger sig på ét af niveauerne vil normalt ikke accepteres som tilfredsstillende. De enkelte niveauer skal dog ikke have lige stort omfang i opgaven. Analysedelen udgør opgavens væsentligste del og skal derfor omfangsmæssigt udgøre den største del af opgaven, det vil sige minimum 50 % af teksten. Redegørelsen og diskussionen/vurderingen deler som hovedregel de resterende sider mellem sig. Begreberne redegørelse, analyse og diskussion/vurdering fungerer i opgaveprocessen som arbejdstitler på opgavens enkelte dele. I den færdige opgave skal I give afsnittene overskrifter, der fortæller noget om indholdet heri.

V.1. Redegørelse

At gøre rede for hovedsynspunkter i en tekst, et historisk fænomen, et udviklingsforløb eller nogle strukturelle forhold betyder, at man med sine egne ord giver en ordnet, forklarende fremstilling. Dine egne vurderinger og stillingtagen til materialet indgår *ikke* i redegørelsen. Igennem valg af oplysninger fra materialet udtrykker du dog allerede i opgavens redegørende del en selvstændig synsvinkel på og vægtning af elementer inden for opgavens emne. Ofte lægger redegørelsen op til senere diskussion eller tolkning.

Et eksempel:

”Eventyret handler om en grim ælling, der går meget ondt igennem, men til slut bliver en smuk

svane." Eller: "Eventyret handler om en ælling, der bliver forfulgt af de andre i andegården. Derfor må den flygte, den går meget ondt igennem, men får det godt til slut."

I eksemplet ses to forskellige resuméer, der hver især udtrykker opgaveskrivernes synsvinkel. De to opgaver vil ikke blive ens, idet der allerede i redegørelsen fokuseres på forskellige elementer i historien.

Redegørelsen er reproducerende, det vil sige, at opgaveskriveren forholder sig *refererende/resumerende* til det materiale, som danner grundlag for redegørelsen; normalt tekster.

At give et *referat* af en tekst betyder, at man neutralt og kortfattet gengiver tekstens tankegang. Referatet skal følge tekstens opbygning og kun medtage det, der er nødvendigt for forståelsen af tankegangen. I en opgave på gymnasialt niveau vil man sjældent bede om referat, men bemærk forskellen mellem referat og resumé.

At give et *resumé* af en tekst betyder, at man giver en kort, neutral sammenfatning af dens hovedtankegang. Man behøver ikke følge forlæggets opbygning.

Resumé kan bruges til at give et kort overblik over en vanskeligt tilgængelig tekst eller til at komme i gang med tekstarbejdet. I nogle opgaveformuleringer vil der stå skitsér. Det betyder næsten det samme som at resumere.

V.2. Analyse

Analysen er den materialebearbejdning, der fører frem til fortolkningen eller diskussionen/vurderingen. Bearbejdningen tager udgangspunkt i det eller de faglige problemer, man ønsker besvaret og foretages ved hjælp af fagenes metoder.

I opgavens analysedel går man i dybden med sit emne. Ordet analyse kommer fra græsk og betyder 'opløsning' eller 'at opløse', og det er netop det, man her skal gøre med sit emne: Det skal opløses på en sådan måde, at emnets og tekstens enkelte dele - dens byggesten - træder frem og bliver synlige. Man går i dybden og undersøger, hvilke elementer de analyserede tekster består af, og hvilken betydning disse elementer har for helheden.

Historiefagligt vil man her fx fokusere på, hvad en kilde beretter om og/eller hvad den kan sige, om den samtid, den er blevet til i ud fra de spørgsmål, man stiller til kilden. I nogle sammenhænge anvender man så analysen af enkelte kilder til at forklare fx årsager til og konsekvenser af en given historisk begivenhed. Man vil i arbejdet med kilderne arbejde kildekritisk og blandt andet forholde sig til, i hvilket omfang kildens art, ophav, datering, formål, tendens mm. har betydning for kildens udsagnsevne (evne til at give svar på de spørgsmål, man stiller til den) og udsagnskraft (svarets styrke).

Danskfagligt vil man fokusere på både tekstens indhold og form. Uanset om det er en skønlitterær tekst eller en sagprosaetekst, fx en tale, vil man i analysen undersøge, hvordan tekstens genre, forskellige stilistiske virkemidler og komposition påvirker dens tematikker eller emne. Det er i analysen helt afgørende, at man undersøger og overvejer effekten og betydningen af de iagttagelser, man gør sig om teksten.

V.3. Diskussion/Vurdering

En *diskussion* er en afvejning af forskellige synspunkter på et konkret forhold i tilknytning til opgavens emne. En diskussion kan også dække over dine egne overvejelser over analyseresultaterne.

En *Vurdering* indebærer en selvstændig stillingtagen til det problem, der er behandlet i diskussionen. Vurderingen bygger dels på de foreløbige resultater af arbejdet med opgaven, dels på faglige argumentationer, der er præsenteret i diskussionen.

En *fortolkning* repræsenterer ligesom en vurdering det øverste niveau i pyramiden, jvf. s. 8. Det er hér, at man på baggrund af analysen giver et samlet bud på, hvordan et emne eller en tekst skal forstås. I arbejdet med skønlitterære tekster i dansk er det i fortolkningen, man kommer ind på, hvad teksten vil sige på et dybere og mere abstrakt plan.

VI. Citationsteknik, henvisninger og noter

VI.1. Citater

Et citat er en ordret gengivelse fra en tekst (det kan i andre sammenhænge være fra et mundtligt udsagn). Man skal altid citere helt præcist, bl.a. skal man bruge tekstens retskrivning. Der skal være kolon før citatet, og der skal være citationstegn ("gåseøjne") omkring det citerede.

Det er nødvendigt at anvende citater i sin opgave. Det viser, at opgaveskriveren er i stand til at påpege og behandle centrale elementer i teksterne. Citaterne skal dog *altid* kommenteres og indgå som et naturligt led i opgavens fremstilling af væsentlige forhold.

Et danskfagligt eksempel fra Ditlevsens "Taarer".

Det er tydeligt, at moderen har magt over sin søn, og på trods af hans forsætter aner man allerede midt i novellen, hvordan det vil gå: "Gråden trængte ind i hans eget sind og stemte ham for struben. Ruths ansigt gled ud i tåge for ham..." (Ditlevsen (1948), s. 45, l. 33-34).

Almindeligvis gør man sådan, at citater på tre linjer eller derunder skrives i brødteksten, mens citater på mere end tre linjer fremhæves og indrykkes. Man kan også på andre måder adskille citater fra den øvrige tekst, f.eks. ved at anvende en anden skrifttype eller -størrelse. Kolon og citationstegn skal naturligvis stadig være der. De tre prikker til slut angiver, at sætningen ikke er afsluttet på dette sted, men man springer over resten, da det ikke er nødvendigt i denne sammenhæng. I kan undlade noget af den oprindelige tekst et hvilket som helst sted i teksten ved hjælp af en parentes med tre prikker (...), men pas på, at tekstens mening ikke fordrejes.

Et eksempel fra historiefaget kunne se således ud:

I sin afskedstale påpeger MacArthur således, hvordan der var flere årsager til USA's militære engagement i Korea:

"Alt dette blev forandret ved vor sejr i Stillehavet. Vor strategiske grænse ændredes da til at omfatte hele Stillehavet, som blev en vældig fæstningsgrav, der vil beskytte os, så længe vi fastholder den."¹

¹ MacArthurs afskedstale 19. april 1951, citeret fra Bender & Gade (1989), s. 51.

Sådan citerer du:

Hvordan vil du citere?	Hvad skal jeg huske?	Eksempel. Hvordan ser det ud i min tekst?
Du ønsker et kort citat som en del af din egen løbende tekst	Markér den del, du citerer, ved at sætte anførselstegn rundt om citatet.	Hovedformålet med undersøgelsen var at "kontrollere overensstemmelsen mellem politikernes ord og handlinger" ¹ . Desuden ville man undersøge...
Du ønsker at bruge et længere citat som du gerne vil fremhæve	Lav indrykning og linjeoverspring. Kolon før citatet og citatet i anførselstegn	Konklusionen på Hansens analyse er helt klar og utvetydig: "Man kan ikke regne med, at fordi en politiker har taget stilling til noget eller har lovet noget, så vil han eller hun også handle derefter. Dette er reglen. Overensstemmelse mellem ord og handling er undtagelsen!" ² . Det er hårde ord fra forfatterne, men som analysen vil vise, er der belæg for påstanden.
Du ønsker at udelade dele af et citat	Marker udeladelser med tre punktummer i en parentes. (...)	Kvaliteten er afgørende: "At grisene ikke er stressede (...) er vigtigt for kødkvaliteten" ³
Du ønsker at tilføje eller ændre i citatet	Lav en [red.] omkring det, du har tilføjet eller ændret	"Forholdet mellem Karina og ham [Peter red.] havde ændret sig siden turen" ⁴ .
Du vil forklare med dine egne ord, altså parafasere, hvad en anden har sagt	Lav en parafrase ved at henvise tydeligt til den person, hvis ord du gør til dine egne.	Ifølge Giddens er noget af det, der kendetegner det senmoderne samfund, at det enkelte menneske hver dag stilles over for nye muligheder og nye valg, der skal foretages. Individet kan have særlig svært ved dette, fordi der ikke rigtig er nogen regler, der gælder for at træffe disse valg. Dette kan skabe utryghed og nervøsitet. For hvad nu hvis man vælger forkert? ⁵

VI.2 Henvisninger og noter

Henvisninger er en uundværlig del af en opgave, da alle oplysninger i opgaven skal kunne kontrolleres i det anvendte materiale. Det er svært at sige, hvor mange henvisninger, der skal være i en opgave; det afhænger bl.a. af emnet, materialet og dets anvendelse. Det er også vanskeligt at lave gyldne regler for, hvor man skal anbringe sine henvisninger i opgaven, men en tommelfingerregel siger, at når man er færdig med et afsnit, laver man en henvisning.

Hver gang man refererer eller på anden måde gengiver noget fra materialet, som man arbejder

med, skal man henvise. Man skal fortælle læseren, hvorfra omtalen stammer. Man kan komme i den situation, at flere bøger skriver det samme. Så kan man vælge at henvise til dem alle, eller man kan nøjes med at henvise til dem, der har størst betydning for opgaven. I henvisningen anføres der sidetal på, hvor i materialet den gældende oplysning kan findes. Undlad at lave henvisninger til et omfattende antal sider i materialet; henvis ikke til mere end to sider pr. bog i en henvisning - det gælder om at henvise præcist.

I dansk anføres almindeligvis henvisninger som parenteser i brødteksten umiddelbart efter, de er anvendt. I historie anføres henvisninger derimod i fodnoter (se eksemplet med fodnoten på denne side). Da Dansk-historieopgaven er tværfaglig, er det vigtigt, at der er konsekvens i henvisningssystemet. Man kan derfor vælge at benytte fodnoter som henvisningsform i begge fag i hele opgaven. Man kan også vælge at henvise i parentes til primærteksterne i dansk og indsætte de resterende henvisninger i fodnoter. Hvis man benytter sidstnævnte system, bør man kort gøre opmærksom på det i opgavens indledning.

Et eksempel:

jeg er i gang med en opgave om J.P. Jacobsens *Fru Marie Grubbe* og skriver:
Samspillet mellem natur og menneske er klar fra begyndelsen. Den naturvidenskabelige tænkemåde er karakteristisk for Jacobsen. (Hansen (1981), s. 176).

I eksemplet her står ikke alle oplysninger om kilden i henvisning. Normalt skriver man forfattereftersnavn, udgivelsesår samt side- og eventuelt linjetal. Hvis der er tvivl, f.eks. hvis samme forfatter har skrevet to bøger samme år, kan man tilføje titlen.

Et eksempel i historie: Hvis der henvises til historisk fremstillingsmateriale, kunne det se således ud:

I sin afskedstale påpeger MacArthur således, hvordan der var flere årsager til USA's militære engagement i Korea²

Når der henvises til historiske kilder i fx kildesamlinger, skal kildens titel, afsender og tilblivelses-/udgivelsesår anføres først, og dernæst skal der skrives, hvilken bog kilden er "citeret fra".

Et eksempel:

Christopher Columbus' Brev af 15. februar 1493, udgivet i april 1493, citeret fra Jørgensen (1974), s. 88.

Et eksempel på henvisning til en artikel fra en hjemmeside:

... jeg skriver om Helle Helles forfatterskab, og jeg vil i den forbindelse omtale romanen *Dette burde skrives i nutid*:

Denne tematik er også at finde i *Dette burde skrives i nutid*, hvor Dorte langsomt er ved at gå i opløsning, og hvor overfladen krakelerer. (Vandborg (2011) "Dette burde skrives i nutid af Helle Helle")

² Bryld (2010) s. 98

Hvis der ikke er anført sidetal i materialet, noterer du i henvisningen - som vist i eksemplet ovenfor - overskriften på det afsnit, hvori oplysningerne er fundet. Af litteraturlisten fremgår alle relevante oplysninger. Dvs. artiklens titel, datering, hjemmesidens adresse, forfatter og dato for brug af hjemmesiden.

Når man fx skal henvise til en podcast eller en spillefilm, kan man naturligvis ikke angive side- og linjetal. I stedet skal man angive tidsintervallet i henvisningen. En henvisning til en podcast kunne se således ud: Møller (2009), 00:10-01.03 min.

På side 15-16 i hæftet er der en oversigt over, hvordan forskellige materialetyper som fx podcast, spillefilm og TV-fakta program anføres som henvisninger i fodnoter.

VII. Mundtlig evaluering

I forlængelse af den skriftlige opgave skal du til en mundtlig prøve, hvor du blandt andet præsenterer opgavens hovedpointer, materialer og metoder. Denne prøve er individuel – også selvom du har udarbejdet opgaven sammen med en anden elev. Du får én samlet karakter for opgaven og den mundtlige prøve, som har samme status som en årsprøve/eksamen. Denne karakter tæller med i dit gennemsnit for 1.g.

Forud for den mundtlige prøve skal du forberede en præsentation af din opgave på 3-4 minutter, herefter følger en dialog om opgaven mellem dig og dine vejledere. I alt er der 24 minutter til rådighed pr. elev til præsentation, dialog, vejledernes votering og feedback. Som en del af vejledernes feedback får du et ark med kommentarer til din opgave.

Efter den mundtlige prøve skal du skrive lærernes feedback ind i kommentarfeltet til opgaven i Lectio, så du har dem til SRO i 2.g.

VIII. Eksempler på hvordan forskellige materialer skal anføres i litteraturlisten og som henvisninger i fodnoter

Materialetype	Litteraturlisten		Henvisninger
	Rækkefølge i opgivelse	Eksempel	Eksempel
Bog med to forfattere	Første forfatters efternavn, fornavn. De to forfattere adskilles af et & efterfulgt af den anden forfatters fornavn og efternavn (År): <i>Bogtitel</i> (udgave), Udgiver.	Bender, Johan & Hans-Kurt Gade (1989): <i>Stormagtspolitikken 1945-1982 belyst ved kilder</i> , Munksgaard	Bender & Gade (1989), s. 5f
Bog med flere end to forfattere	Forfatters efternavn, fornavn m.fl. (år): <i>Bogtitel</i> (udgave), Udgiver.	Henriksen, Hans Henrik m.fl. (2022): <i>Danmark i Afghanistan. Fra engagement til exit 2001-2021</i> , Columbus	Henriksen m.fl. (2022), s. 23
iBog	Forfatterens efternavn, fornavn (År): <i>Bogtitel</i> , (Udgave), [iBog], Udgiver.	Bryld, Carl-Johan (2010): <i>Verden før 1914 - i dansk perspektiv</i> , [iBog], Systime	Bryld (2010), "Middelalderens Europa" (Her henviser man til et konkret kapitel i iBogen, for at være mere præcis i henvisningen, når/hvis iBogen ikke har sidetal)
Artikel i tidsskrift	Forfatterens efternavn, fornavn (År): "Titel på artikel", i: <i>Tidsskriftets navn</i> , <i>Volumen nr.</i> (Oplag nr.), sidetal.	Lind, Gunner (2012): "Den militære komponent i statsomvæltningen 1660", i: <i>Historisk Tidsskrift</i> , Vol. 112, (no. 2), 353-373	Lind (2012), s. 355ff
Bidrag fra en antologi	Bidragets forfatterefternavn, fornavn (år): "Bidragets titel: Evt. undertitel", i: Antologiens forfatter eller redaktør, <i>Antologiens titel</i> (evt. udgave), udgiver, bidragets sidetal	Kiselberg, Steffen (1985): "En farlig alder", i: Clausen, Claus (1985): <i>Ungdommens historie: en antologi</i> , Tiderne Skifter, s. 5-15	Kiselberg (1985), s. 13

	Litteraturlisten		Henvisninger
Materialetype	Rækkefølge i opgivelse	Eksempel	Eksempel
Novelle fra novellesamling	Forfatterens efternavn, fornavn (år): "Novellens titel", i: <i>Novellesamlingens titel</i> , Forlag	Ditlevsen, Tove (1948): "Tårer", i: <i>Noveller</i> , Gyldendal	Ditlevsen (1948), s. 45, l. 33-34
Avisartikel	Forfatterens efternavn, fornavn (Publiceringsår, dato): "Artikeltitel", i: <i>Avisens navn</i> , (sektion), sidetal	Hardis, Arne (2019): "Manden i styrehuset", i: <i>Weekendavisen</i> den 22.3., s. 5.	Hardis (2019), s. 5
Artikel på internettet (uden forfatter)	"Navn på artikel", i: <i>navn på hjemmeside</i> , URL. (Besøgt d. dag, måned, år.)	"Det tyske ultimatum til den danske regering den 28.8 1943", i: <i>Danmarkshistorien.dk</i> , https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/det-tyske-ultimatum-til-den-danske-regering-den-28-aug-1943/ (Besøgt d. 26.4. 2021)	"Det tyske ultimatum til den danske regering den 28.8 1943"
Artikel på internettet (med forfatter)	Forfatterens efternavn, fornavn. "Titel på artikel", <i>navn på hjemmeside</i> , URL. (Besøgt d. dag, måned, år.)	Vandborg, Lise (2011): "Dette burde skrives i nutid af Helle Helle", Litteratursiden, https://litteratursiden.dk/anmeldelser/dette-burde-skrives-i-nutid-af-helle-helle , (Besøgt d. 10/4 2018)	Vandborg (2011)
Tv-program	Efternavn, Fornavn (år): "Navn og evt. nummer på episode", <i>Navn på program</i> , Medie	Engels, Lars (1996): "Piger i Vestre Fængsel, 1 - Kan du huske mit navn, mor?", DR Dokumentar d. 26. april - Danmarks Radio.	Engels (1996), 13:08 min.
Podcast	Tilrettelæggeres efternavn, fornavn (år): <i>Titel på podcast</i> , <i>Navn på program</i> , Medie: URL (Besøgt d. dag, måned, år).	Møller, Line Friis (2009): "Charles Darwin 2.0. Designmenneske eller dødsdømt." Audio podcast d. 21. juni – Danmarks Radio: http://www.dr.dk/Podcast/A-G.htm (Besøgt d. 9. februar 2010)	Møller (2009), 10:01-10:57 min.
Spillefilm og dokumentarfilm	Instruktørs efternavn, fornavn (år): <i>Filmtitel</i> , Genre – navn på udgivers studie, Land.	Fleming, Victor (1939): <i>Gone with the Wind</i> , Spillefilm - Selznick International Pictures, USA.	Fleming (1939), 57:13 min.
Opslag på socialt medie	Forfatters efternavn, fornavn (år, dato): "Opslagets overskrift/første sætning", Navn på socialt medie, URL, (Lokaliseret d. dag, måned, år)	Vanopslagh, Alex (2019): "Kun 3% af alle gaderøverier i UK opklares af den massive videoovervågning", Twitter den 9.10., https://twitter.com/AlexVanopslagh/status/1181890194141843456 , (Besøgt d. 12.11.2019)	Vanopslagh (2019)

IX Tjeklister – formalia og faglighed

Nedenfor finder du to tjeklister til din egen evaluering af din DHO og den efterfølgende mundtlige evaluering, som du også skal forberede dig til og deltage i:³

Formalia	<ol style="list-style-type: none">1. Stemmer oplysningerne på forsiden og det evt. sidehoved?2. Passer indholdsfortegnelsen med indholdet af den faktiske opgave?3. Er afsnitsoverskrifterne præcise og relevante?4. Passer sidetalsangivelserne?5. Er citaterne gengivet korrekt og stemmer henvisningerne?6. Har du skrevet alting selv?7. Er litteraturlisten alfabetisk, systematisk, korrekt og overskuelig?8. Har opgaven det rette omfang?
Faglighed	<ol style="list-style-type: none">1. Besvarer opgaven problemformuleringen?2. Handler opgaven om andet eller mere end det, som opgaveformuleringen og/eller indledningen lægger op til?3. Indeholder opgaven en skønlitterær/danskfaglig tekst og en historisk kilde?4. Bruger du begge fags metodiske tilgange?5. Hvad er forskellene imellem de to fag – og hvad er lighederne?6. Hvad kan du forbedre, undersøge eller udforske frem til den mundtlige evaluering?
Husk	Husk at medbringe din opgave, dine primære tekster og kilder med understregninger og noter samt et talepapir. På den måde kan du vise, at du har arbejdet analytisk i bund med netop tekster og kilder – og du og dine lærere har noget konkret at diskutere ud fra.

³ Tjeklisten er hentet fra Jørgensen (2018), s. 162-163

X. Litteraturliste

- Bender, Johan & Hans-Kurt Gade (1989): *Stormagtspolitikken 1945-1982 belyst ved kilder*, Munksgaard
- Bryld, Carl-Johan (2010): *Verden før 1914 - i dansk perspektiv*, Systime
- "Det tyske ultimatum til den danske regering den 28.8. 1943", Danmarkshistorien. Dk, [Det tyske ultimatum til den danske regering den 28. aug. 1943 \(danmarkshistorien.dk\)](http://danmarkshistorien.dk) (Besøgt den 26.4. 2021)
- Ditlevsen, Tove (1948): "Tårer", i: *Noveller*, Gyldendal
- Engels, Lars (1996): *Piger i Vestre Fængsel, 1 - Kan du huske mit navn, mor?* DR Dokumentar d. 26. april - Danmarks Radio.
- Fleming, V. (1939): *Gone with the Wind*. Spillefilm - Selznick International Pictures, USA.
- Hansen, Ib Fischer (1981): *Litteraturhåndbogen*, Gyldendal
- Hardis, Arne (2019,22.3): "Manden i styre-huset", i: *Weekendavisen*, s. 5.
- Jørgensen, Mikael Skou Hougaard (2018): *Dansk og historie. Storby og provins og derimellem*, Systime
- Jørgensen, Per Willemoes (1974): *De store opdagelser*, Gyldendal
- Møller, Line Friis (2009): *Charles Darwin 2.0. Designmenneske eller dødsdømt*. Audio podcast d. 21. juni – Danmarks Radio: <http://www.dr.dk/Podcast/A-G.htm> (Besøgt den 9. februar 2007)
- Vandborg, Lise (2011): "Dette burde skrives i nutid af Helle Helle", Litteratursiden, <https://litteratursiden.dk/anmeldelser/dette-burde-skrives-i-nutid-af-helle-helle>, (besøgt den 10/4 2018)
- Vanopslagh, Alex (2019, d. 9.10): "Kun 3% af alle gaderøverier i UK opklares af den massive videoovervågning", Twitter, <https://twitter.com/AlexVanopslagh/status/1181890194141843456>, (Lokaliseret d. 12.11.2019)

Bilag. Illustration af opgaveformuleringens opbygning

